

การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์

โดย

นายประสพ บุรตมานัส

กองส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ กรมปศุสัตว์

ในโอกาสที่ข้าพเจ้าได้ไปศึกษาเกี่ยวกับ การส่งเสริม เผยแพร่ ความรู้ เกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้ออกไปสหรัฐอเมริกา ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ ในประเทศสหรัฐอเมริกาคงไม่มีอะไรมาก คงไม่กว้างขวาง ประชาชนอเมริกันคงรู้จักกันดีหมดแล้ว และเป็นผู้ฉลาดแล้วสัตว์ก็มีมากมายทั้งเห็นได้จากสถิติจำนวนสัตว์ และในภาพยนตร์ที่เคยฉายที่เขาเลี้ยงโคเป็นพันธุ์ มีทั้งเลี้ยงสัตว์สดลูกหลุดตา ดูแล้วไม่น่าจะวิเศษปานกันเขาไปหมัก และเขาเลี้ยงสัตว์กันเป็นอาชีพเป็นลาเป็นสันกันตั้งแต่เริ่มมาอยู่ในประเทศอเมริกา เวลานี้เขาก็เลี้ยงสัตว์กัน มาประมาณ สองร้อยปีแล้ว คงมีความชำนาญไม่ต้องการ การส่งเสริมอะไรอีกในเรื่องการใช้แรงงานจากสัตว์ในอเมริกาก็ไม่ใช่กัน เคยวนใช้แต่เครื่องจักรเครื่อง

ยนต์ สัตว์จึงน่าจะหมดความจำเป็นที่จะส่งเสริมกันและวิธีการส่งเสริมก็คงเป็นไปคล้ายคลึงกับการส่งเสริม ซึ่งข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไปซึ่งเป็นเรื่อง การส่งเสริม ตามธรรมชาติ นอกนั้นก็ไม่มีอะไรใหม่ๆ อีกเป็นแน่ แต่ไหนไต่เมื่อ ข้าพเจ้าได้ไปศึกษาเกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์ที่มหาวิทยาลัยและได้ ออกมาร่วมทำการส่งเสริม เผยแพร่ ความรู้ เกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์กับผู้เชี่ยวชาญใน สาขาการเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ตามท้องถิ่น ตามสถานที่ประกอบสัตว์ ร่วมเป็นกรรมการในการตัดสินประกวดสัตว์ แสดงปาฐกถาเกี่ยวกับการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์ เดินทางโดยรถยนต์ เป็นระยะหลายพันไมล์ ความรู้สึกนึกคิด แต่แรก ก่อน ข้าพเจ้าไปอเมริกาก็หายไปสิ้น อเมริกาวิธีการส่งเสริมกันอย่างกว้างขวางเจริญก้าวหน้าที่สุดในโลก มีวิธีการเลี้ยงสัตว์แบบใหม่ๆ ซึ่งเหมาะที่สุด ถูกที่สุด ได้กำไรมากที่สุดใช้

วิชา เศรษฐศาสตร์ อย่างที่ ทศก และ การส่งเสริม เกี่ยวกับการ เลี้ยงสัตว์ ก็มี โคหัตถ์ของพยายามที่จะแก้ไข ปรับปรุงและขยายการส่งเสริมเกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปอีก วิชาสัตวอเมริกันทราบกิจการเลี้ยงสัตว์ เนื้อสัตว์เป็นสิ่งที่หาเป็นและสำคัญที่สุดของประเทศสิ่งหนึ่ง มนุษย์เรากินเนื้อสัตว์กันมาก แต่สัตว์กว่าจะโตมาได้มนุษย์ กิน ต้อง เลี้ยง ต้องดู กว่าที่จะโตถึงขนาดกินได้ ต้องใช้เวลานานและต้องเปลืองอาหารอื่น ๆ ไปด้วย และสัตว์สามารถทำเป็นกำไรให้แก่ประเทศด้วย การส่งเสริมการ เลี้ยง สัตว์ ไม่ใช่ ส่งเสริม กันเรื่อย ๆ ไปโดยไม่ใช้สมอง ราคาเนื้อสัตว์กับราคาอาหารสัตว์ตลอดจนราคาค่าแรงงาน และความต้องการของตลาด การจัดหาตลาดและอื่น ๆ ซึ่งสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นเรื่องที่รัฐบาลอเมริกันถือว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เกี่ยวกับ การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และวิชาการ นั้นกเนื้อสัตว์จะท้องรู้ และเอาใจได้ เศรษฐศาสตร์ จึงเป็นวิชาที่ ต้อง ส่งเสริม ร่วมไปกับ การเลี้ยงสัตว์ มิฉะนั้นแล้วจะ เกิดปัญหาเนื้อสัตว์แล้วขายไม่ได้ หรือขายขาดทุน ทำให้เสียหายในการเลี้ยงสัตว์สูง ค่าใช้จ่ายกันของราคาขายตก ความต้องการของตลาด ใจของประชาชนในเรื่องความนิยม

เนื้อสัตว์เปลี่ยนแปลง ซึ่งผลก็คือ ทำให้ผู้เลี้ยงสัตว์เลิกลมการเลี้ยงสัตว์ เมื่อสัตว์ที่มัน ตลาคหมดก ไปแล้ว คนเลี้ยง ก็เช็ดไม่ใคร่อยากเลี้ยง ท่างกั้นไปหา อาชีพอื่นต่อจากนั้นไม่นานก็จะเกิดเนื้อสัตว์ ขาดตลาด หมูไม่ หมูไม่มี เหลานเป็นต้น นเป็นเรื่อง เศรษฐศาสตร์

การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์มีวิธีการที่จะทำการส่งเสริมอยู่หลายวิธี เช่น

๑. ส่งเสริมโดย แพร์พินธุ์ สัตว์ที่คิดให้แก่ประชาชนซึ่งอาจจะทำได้ โดย

ก. ขาย พันธุ์ สัตว์ ที่คิด ให้ แก่ประชาชนในราคาพอสมควร

ข. ให้ พันธุ์ ที่คิด แก่ ประชาชนที่ทำการเลี้ยง เป็นลำเป็นสัน และได้ผล ดีควร เป็น ตัว อย่าง ที่คิด แก่ ประชาชนต่อไป

ค. ทำการผสมพันธุ์ สัตว์ที่คิด ให้แก่ ประชาชน โดย ไม่ คิด มูล ค่า หรือ คิด มูล ค่า ก็แต่ราคาพอสมควร การทำการผสมพันธุ์ สัตว์ ให้แก่ ประชาชน นั้นอาจจะทำได้โดยวิธีการผสมโดยตรง หรือโดย วิธีผสม เทียมเป็นต้น

๒. ส่งเสริมโดยแนะนำวิธี เลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน ซึ่งอาจจะทำได้ โดย

ก. อาน คำแนะนำ วิช เลียง สัตวท
 ดูกของ การคคเลอกสัตว์ทก
 มาเลียง ทางวิทยกระจ่ายเลียง

ข. พิมพ์คำแนะนำการเลียงสัตว์ท
 ดูกของ การคคเลอกสัตว์ทม
 ลักษณะคมาเลียงโดยแจกจ่าย
 แก่ประชาชนโดยไม่ คคคมูลค่า
 หรือในราคาพอสมควร

ค. ตอบคำถาม ของผู้ ทสนใจหรือ
 ผู้มี อุปสรรค เกยวกับ วิช การ
 เลียงสัตว์

ง. ประกาศ เรืองต่อไปน ทางวิทย
 กระจ่าย เลียง ทกวัน โดย แจง
 ราคาอาหารสัตว์ ราคาเนอ
 สัตว์ และ ผลลิต ภณศ์ จากสัตว์
 และ ความ ต้องการ ของตลาด
 ทั้งในประเทศและนอกประเทศ
 ทั้งในจังหวัดและนอกจังหวัด

๓. ส่ง เสริม โดย มีการ ประกวด สัตว์
 และมีรางวัลม ประกาศณษยักร และโฆษณา
 ชมเชยเป็นคณ

๔. ส่งเสริมโดยการแสดง เช่น

ก. ส่งเจ้าหน้าที่ ไป แสดง วิชการ
 เลียงสัตว์

ข. มี ภาพยนค เกยวกับการ เลียง
 สัตว์

ค. มี ข่าย โฆษณา เพื่อชักชวนให้
 ทำการเลียงสัตว์

การส่งเสริมการเลียงสัตว์ยังมีอีกหลาย

วิธี แต่ในเวลาใน ประเทศสหรัฐอเมริกา
 มวิธีการ ส่งเสริม การ เลียง สัตว์ อยวิหหนึ่ง
 ซึ่งวิธีนี้จะนำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยเป็น
 อันมาก วิธีนี้เรียกว่า โฟ-เฮช (F-H)

หรือ ส-เฮช หรือยวคสัตว์ วิชการใน
 อเมริกา มี อัย อย่าง กว้าง ขวาง ทัว ประเทศ
 และไม่ เพียงแต่ทำการ ส่งเสริมเกยวกับการ
 เลียงสัตว์ เท่านั้น เขายัง ทำการ ส่งเสริม
 เกยวกับการ ปลูกการทำนา การข่านการ
 เรือน การทำกยขาว การทำยาไม้ การ
 ซ่อมข่าน เครื่องใช้ ในข่านและอน ๆ พรอม
 ไป ทเคยว โฟ-เฮช หรือเฮช ซึ่งมี สัตว์
 หมายถึง Head, Heart, Hand และ Health
 ซึ่งแปลว่า หัว, หัวใจ มือ และสุขภาพ

เครื่องหมายของสมาคม F-Heads เป็น
 รูปไข่ไม่มี F กลบ และแต่ละกลบมีขนาด
 เท่ากัน แต่ละกลบมี อักษร H ทุกใบ มี
 ความ หมายถึง ผู้ที่เป็น สมาชิก จะต้องพยายาม
 ฝกฝน ตาม ความหมาย ของอักษร H น
 ทุก ๆ ตัวเท่า ๆ กัน คคคต้องหมนฝกฝนการ
 ใช้ ส้มองมี ความ คังอก คังใจ ในการ ปฏิยัต
 ทำทก ๆ ส่งทคคแล้ว และคังใจจะทำควย
 มือ ของตนเอง ทำให้ ไม่ หยิบโยียง และการ

ปฏิบัติเหล่านี้จะช่วยให้สุขภาพ สมบูรณ์ แข็งแรง
เมื่อ สมาชิก ปฏิบัติ ได้แล้ว ก็ พยายาม
ฝึกฝนทำ เพื่อทำให้สมองของเขามองความ
สำคัญแห่งผลของงาน มีโครงการที่ดีของชน
ชาติ ของเขา ความ เมตตา กรุณา และ ซื่อ
สัตย์

มือของเขาจะ ได้สามารถทำงานใหญ่โต
มากจนมีความชำนาญมากจน

สุขภาพของเขาจะ ใ้มีชีวิตอยู่ด้วยความ
สุขมากจนและปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

ไข่มุก - ไข่มุกความ หมายถึง โชคดีและ
การกระทำ

เมื่อผล ปฏิบัติ ของ เขาได้ผลดี ดังกล่าว
แล้วข้าง ต้นก็ยอมมี ประโยชน์ แก่ สมาชิก
และ แก่ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ใกล้เคียง และ
ยังประโยชน์แก่ประเทศชาติต่อไป จึงซึ่ง
เป็นเครื่องหมายของสมาชิก G-H เป็นของ
ที่ชาวอเมริกัน ไม่ สละยอม และ อักษร H สัตว์
ไข่มุก สัตว์ไข่มุก หมายถึง สัตว์แทนสัตว์รวมชาติ
ซึ่งจะเห็นอยู่ทั่วไป ทำให้เป็นตา สดชื่น
และมั่นคง ความเจริญ อุดมของพืชพรรณ
ซึ่งอาหารและสัตว์ซึ่งเป็นพันธของ G-H
หมายถึงความบริสุทธิ์

ถ้าประจำใจของสมาชิก ที่จะ ต้อง
ต้องไว้ทุก ๆ วันและพยายามปฏิบัติดี
พยายาม ทำสิ่งที่ดีสุดอยู่ แล้วให้ดียิ่ง

ขึ้น" (To make the best better) จุดประ
สงค์ของสมาชิก G-H ก็คือ ต้อง การ ให้ผู้
ผู้เป็นสมาชิก คือเด็กทั้งชายและหญิงที่อยู่
รอบ ๆ เมืองซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๐ ปี ถึง ๒๑ ปี
ทำการเลี้ยงสัตว์ปลูกพืชทำการบ้านการเรือน
ดีขึ้นกว่าที่ เบนอยู่ และฝึก ให้มีลักษณะเป็นผู้
นำและเป็นพลเมืองดี ซึ่งจะทำให้มีคุณแก่
ประเทศชาติในต่อไป คำพึงเพียรแก่สมาชิก
ก็คือ

ชนะโดยไม่ต้องแก้อวดคึกคึกเกินไป แพ้โดย
ไม่ต้องชว่นพาลเกร

พยายามเรียนการกระทำโดยกระทำด้วย
ตนเอง

มีโครงการ ที่จะทำ แล้วก็ ปฏิบัติ ไปตาม
โครงการ

พยายามทำให้ดีกว่าที่ทำอยู่
พยายามที่จะให้เศษ ทั้งสติปัญญาผลสัม

ความมุ่งหมาย
ต้องเป็นผู้ร่วมมือเสมอ ในงานที่เป็นคุณ
ประโยชน์แก่หมู่คณะและประเทศชาติ

พยายาม เป็น ผู้ตาม หรือ ผู้นำ ทั้ง ขง ขน
เรื่อย ๆ

ในอเมริกาถือว่ากิจการ G-H มีความ
สำคัญเกี่ยวกับการศึกษา ของประชาชนหรือ
เด็ก ๆ เป็นที่ สอง รอง จาก การ ให้ การศึกษา
โดยวิธีการประชาธิปไตย

วิธีการ ๔-H นั้นจะเป็นวิธีการที่ส่งเสริมแก่เด็กและประชาชนนอกเมือง แต่จำนวนประชาชนที่อยู่นอกเมืองย่อมมากกว่าประชาชนที่อยู่ในเมืองหลายเท่าและประชาชนเหล่านี้ย่อมลาหลังเสมอ วิธีการ ๔-H นั้นจะทำให้เด็กนอกเมืองไม่ลาหลังเด็กในเมืองและเมื่อเด็กนอกเมืองโตขึ้นเขาก็จะฉลาดที่จะทำให้ออกมาและนอกเมืองไม่แตกต่างกันมากมายนัก วิธีการ ๔-H นั้นนอกจากจะทำให้เด็กรู้จักใช้สมองในการทำงาน รู้จักใช้มือของตน รู้จักเชยความสามารถของตน เช่นในการเลี้ยง หมู เมื่อโตขึ้น หมูไปเลี้ยง เขาที่เลี้ยงหมูตัวนั้นมาแต่เล็ก ๆ ให้อาหาร มีคุณค่าความทุกข์สุขมันมันโต ขายได้เป็นเงินเป็นทอง เรืองเร้นทำให้เด็กชื่นชมในความสามารถของตน เชื่อในความสามารถของตน รู้จักรับผิดชอบในงานที่ตนทำเหล่านี้ เป็นต้น หรือสำหรับ ๔-H ที่เกี่ยวข้องกับการทำเครื่องใช้ไม่ส่อยภายในบ้าน การซ่อมเครื่องใช้ไม่ส่อยภายในบ้าน เมื่อเด็กโตขึ้นก็รับการศึกษาเรื่องเหล่านี้ เขาก็ไปช่วยเหลือทางครอบครัว เช่น ซ่อมเกาธ แต่งบ้านให้สวย เหล่านี้เป็นต้น เพราะเขาต้องฝึกฝนเพื่อให้งานที่ทาดูดีขึ้น ในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ การรักสัตว์ และเห็นว่าวิธีการเลี้ยงสัตว์ไม่ใช่ของต่ำเป็นเรื่องสำคัญโดยเฉพาะอย่าง

ย่ง สำหรับคนไทยที่ทราบ ก็ที่เห็น ว่างานการเลี้ยงสัตว์เป็นของต่ำและไม่สำคัญ เป็นอาชีพที่สังคมดกดกดแคลนทรายนับการเลี้ยงสัตว์ก็จะเจริญไปไม่ได้ ๔-H นี้ จะช่วยให้แก่ชรา เพราะจะทำให้เด็กรักสัตว์และไม่ลดอวการเลี้ยงสัตว์เป็นของต่ำ และจะทำให้เด็กเมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ต่อไป จะเห็นว่าวิธีการเลี้ยงสัตว์ไม่เป็นเรื่องที่กล่าวมาแล้วก็พอสรุปได้ว่า

วิธีการ ๔-H นั้นมีประโยชน์คือ ๑. ทำให้สิ่งต่อไปนี้เจริญ ก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดีคือ

- ก. ทำให้การเลี้ยงสัตว์ปลูกพืชได้เจริญก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดี
- ข. ทำให้การบ้านการเรือนของสตรี ได้เจริญก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดี
- ค. ทำให้กิจการภายในบ้านของบุคคลได้เจริญก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดี
- ง. ทำให้ชีวิตในครอบครัว ได้เจริญก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดี
- จ. ทำให้ชีวิตในหมู่คณะ ได้เจริญก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดี
- ฉ. ทำให้คน เป็น พลเมืองดี มาก มาย ได้เจริญก้าวหน้าถึงมาตรฐานที่ดี
- ช. ทำให้มีเด็กหรือพลเมืองซึ่งมีความเป็นผู้ นำ ซึ่งหมายถึงลักษณะการเป็นผู้ นำ

... เช่น โรงเรียนมีไม่พอเรียน เด็ก
 ... ความจำเป็น ถ้าเด็ก มีลักษณะดี น่าจะมี
 ... เรียกว่าประชุมเด็ก แล้วขอรับรอง ให้เด็ก
 ... ช่วยกัน เขียนโฆษณาตามความ
 ... คนละใบตามแต่จะคิดแล้วต่างก็ไปปัก
 ... ซึ่งในประกาศนั้นจะชักชวนอย่าง
 ... ความประสงค์ ๆ เขียน เป็นรูป ภาพ
 ... เป็นคำชักชวนบ้าง ตามแต่เด็ก ๆ จะ
 ... ภาพและคำชักชวนตลอดจนการ
 ... ทำขึ้นด้วยเด็ก ๆ ก็ยิ่งจะเมตตา
 ... บริจาคมากขึ้น ในไม่ช้าจะได้
 ... ทุนงบประมาณของประ
 ... ความเป็นผู้นำ จะ ช่วยประเทศชาติ
 ... การที่งบประมาณไม่เพียง
 ... งบประมาณ ในการสร้าง โรงเรียนเท่า
 ... งบประมาณ ในการจ้าง คน เขียน
 ... คำรณรงค์และคำพาดหัว
 ... ไปชักชวนและไปบีบบัง โฆษณาและ
 ... เรื่องความเป็นผู้นำเด็ก ไทยของเรามี
 ... เพราะ เราไม่ได้ อบรม กัน มาและ
 ... ประชาชนจึง ไม่เห็นทำ อะไรเอง
 ... รัฐบาลอื่นชักกันเสียเรื่อย วิธีการ
 ... ช่วยแก้ปัญหาให้หมดไป

- ๓. ทำให้มีความชำนาญชำนาญ
- ๔. ทำให้ เกิดความ ชำนาญ ชำนาญ ใน
- ... และปลูกพืชทุกชนิด

๒. ทำให้ เกิด มีความชำนาญ ชำนาญใน
 การทำอาหารปรุงอาหาร

๓. ทำให้มีผู้นำที่ชำนาญ ชำนาญเกิดขึ้นใน
 หมู่คณะ ซึ่งเกิดจากเด็กที่เป็นสมาชิกเพราะ
 วิธีการของ G H จะสร้างเด็กทั้งหญิงชาย
 ให้รู้วิธีการว่าควรจะทำอย่างไร ที่ประชุม
 ไม่พูดจาเลอะ เทอะเสีย เวลา ในการประชุม
 ควรจะทำตัวให้มีบุคลิกลักษณะก็อย่างไรการ
 ใช้งาน และว่างงาน ในการ ประชุมควรจะทำ
 อย่างไรเหล่านั้น เป็นต้น

๔. ทำให้มองการณ์ไกล เห็นความสำคัญ
 ของการทำกรเลี้ยงสัตว์และปลูกพืช ที่จะนำ
 เงินนำทองให้แก่ตนเอง และประเทศชาติ
 และการ ปรุง อาหารการ ซ่อมแซม หรือจัดทำ
 เครื่องมือ เครื่อง ใช้ การ ประหยัด เป็นสิ่งที่
 ควรส่งเสริม

๕. ทำให้เกิดการช่วยเหลือและช่วยทำ
 วิธีการที่แก่ ครอบครัวยุคตลอดจน ทำให้การ
 เลี้ยง สัตว์ ปลูกพืช และกิจการ ในสังคมและ
 ครอบครัวยุคมาเกี่ยวพันกันด้วย

๖. ทำให้เกิดความเฉลียวฉลาดเข้าใจ
 ธรรมชาติลึกซึ้งและพอใจธรรมชาติ ทำให้
 มีชีวิตอยู่ในธรรมชาติด้วยความ เป็นสุข

๗. ทำให้กิจการต่าง ๆ ซึ่งเป็น บัญญัติ
 จะต้องขบภายในบ้าน การทำนุปลูกพืช
 เลี้ยงสัตว์และกิจการ ใน สังคม ต่าง ๆ เจริญ

ก้าวหน้าไปตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง

๖. เป็นการ ผักหัก ใหม่ ความสามัคคีกันและทำให้รวมกันเป็นสหกรณ์ง่ายเข้า ซึ่งการรวมเป็น สหกรณ์ จะช่วย แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ของชาติ ได้อย่างดีโดยรัฐบาลไม่ต้องเปลืองงบประมาณในการสหกรณ์

๗. ทำให้มี นิสัยที่ดี ๆ ทุกคน แถพลเมือง

๘. ทำให้มีรายได้มากขึ้น มีมาตรฐานในการครองชีพทุกคน

๙. ทำให้เด็ก รอย ๆ ภาย นอก เมืองที่ไม่ทันสมัย ได้รับความรู้ เทียบเท่าเด็กในเมือง ไม่เด็กปมค้อย

๑๐. งานที่ ๕ H ไปแสดง เป็นวิถีชีวิตที่ดี ควรจะ ปฏิบัติ เกี่ยว กับ การ เกษตร และการขนานการเรือน ซึ่งวิธีการที่ดีที่ควรจะไปแสดงนี้ ทำไปโดยสมาชิกซึ่งเป็นประชาชนทำให้ทุนค่าใช้จ่ายแก่รัฐบาล วิถีชีวิตไปแสดง โดยมาก ก็แสดง ในงานรื่นเริงในการประกวดเป็น ครึ่งเป็น คราวและ ในงานที่เกี่ยวข้องกับการแสดง เพื่อสาธารณประโยชน์

๑๑. งานนี้ยังทำให้ "บ้าน" (Home) มีความหมายมากยิ่งขึ้น เพราะ "บ้าน" จะเป็นสถานที่ ทำงาน ค่าเนิ่น งาน และทำให้ พ่อ แม่ ลูก เพิ่มความสำคัญและร่วมกัน เพื่อจรรโลงบ้านให้คดียิ่งขึ้น

๑๒. งานนี้ทำให้เด็กเชื่อตนเอง มี

ความพยายามออก ตน และ ไม่ เป็น ผู้รุกราน เอะอะ

๑๓. ทำให้เด็กมีนิสัยชอบขอมหาสมาคมกัน จะได้ขยายบ้านขยายเมืองซึ่งแต่จะแออัดออกไปอยู่ข้างนอก ซึ่งทำให้ความสดชื่นและแข็งแรง และทำให้เด็กท้ออยู่นอกเมืองไม่สนใจ ที่จะเข้าไปแออัดในเมือง

๑๔. หัก ให้เด็ก ทั้งชาย หญิงรู้จักการทำงานหากิน

๑๕. หัก ให้เด็ก ทั้งชาย หญิงรู้จักวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และประกวดประชันกันด้วยใจรักกีฬา

วิธีการ และ ประโยชน์ ที่ได้จาก ๕ H จากที่เล่ามาแล้วก็ขอมทำให้เด็กทั้งชายและหญิงเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป

จากเรื่อง ๕ H ที่กล่าว มาแล้ว ข้างต้นจะเห็นได้ว่า วิธีการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และการเป็น พลเมืองดี ของชาติ ในอนาคต ด้วยวิธี ๕ H หรือวิธีวิถีชีวิต เป็นวิธีที่น่าสนใจและควรบรรยาย ให้กิจการนี้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น วิธีที่จะทำอย่างไรเป็นเรื่องใหญ่ ผู้ริเริ่มในการทำเป็นเรื่อง สำคัญไม่สักแต่จะทำ ๆ ไปโดยไม่ทำจริง ๆ จัง ๆ ไม่หาเหตุผลและวิธีการในการดำเนินงานอย่างรอบคอบแล้ว งาน ๕ H ก็จะไม่แพร่หลายและผลสุดท้ายอาจเล็ดลัมไป.